

Přeprava

Silniční, železniční a lodní přeprava

GMP+ B 4

Verze CZ: 1. ledna 2022

GMP+ Feed Certification scheme

Historie dokumentu

Revize č. / Datum schválení	Doplnění	Příslušné části	Datum finální implementace
0.0 / 09-2011	Předchozí verze lze nalézt v Historii .		01-02-2012
1.0 / 11-2012			01-01-2013
1.0 / 06-2014	Změny v textu: Všechny změny v textu jsou uvedeny v factsheet .	Celý dokument	01-01-2015
	Vysvětlení stávajícího požadavku, že certifikace není uložena u zprostředkování silniční přepravy nebo u železniční přepravy.	1.3	01-01-2015
	Tento požadavek na zprostředkovatele je již stanoven v dokumentu GMP+ B4.2. Proto musí být stejný požadavek stanoven i v dokumentu GMP+ B4.	1.3	01-01-2015
	Odstraněný text není pro standard GMP+ B4 relevantní.	1.4	01-01-2015
	Oprava: zapečetěné ložné prostory jsou za určitých podmínek považovány za balený produkt. Toto bylo ve standardu GMP+ B4 již změněno, s výjimkou této definice.	3	01-01-2015
	Vysvětlení: hubení škůdců se vztahuje také na ložné prostory naložené krmivářskými výrobky.	5.3.2	01-01-2016
	Do standardu GMP+ B4 jsou doplněny požadavky na individuální aplikaci zásad HACCP.	6	01-01-2016
	Nepatrně je upraven požadavek na používání ložných prostorů pouze pro zemědělské suroviny u železniční přepravy.	7.2.3	01-01-2015
	Upraven požadavek, že na ložném prostoru musí být přítomen jízdní list. Upraven požadavek týkající se evidence předchozích nákladů a režimů čištění u železniční přepravy.	7.3.3	01-01-2015
2.0 / 11-2015	Následuje po redakčních změnách v B1, B2 ze dne 1-6-2015	Celý dokument	01-06-2015
	Popis rozsahu překládky je harmonizován s požadavky stanovenými v části 7.2.3, že zprostředkovatel přepravy nemusí provést LCI	1.3	01-04-2016
	Odkazy na GMP+ B4.1, B4.2, B4.4. a B4.5 jsou odstraněny, protože tyto standardy byly k 31-12-2015 zrušeny.	1.4.1	01-04-2016
	Definice pojmu pouze pro zemědělské produkty pro pobřežní plavidla a lodě pro vnitrozemské vodní cesty je přidána do GMP+ B4.	3	01-04-2016
	Je zdůrazněno, že požadavky pro použití externích přepravců zahrnují také lodě pro vnitrozemské vodní cesty. Toto se týká již existujících požadavků.	7.1	01-04-2016

Revize č. / Datum schválení	Doplnění	Příslušné části	Datum finální implementace
3.0 / 09-2016	Přidání "pozitivní deklaráce", týkající se servisu (fyzická přeprava, skladování a překládka).	7.2.1	01-03-2017
4.0 / 05-2018	Oprava: Odkaz na C1 změněn na C10	1.3	01-07-2018
	Oprava textu	4.1	
	Přidány požadavky na přepravní prostředky kombinované přepravy	5.2.2.2	01-07-2019
	Přidány požadavky na pozitivní deklaráci pro zprostředkovatele přepravy	7.2.1	01-07-2019
	Přidáno ujasnění týkající se podpisu kapitána	Příloha A	01-07-2018
5.0 / 2-2021	Vozidla kombinované přepravy s flexibilními opakovaně použitelnými ložními prostory jsou povolena	5.2.2.2.	17-12-2019
6.0 / 10-2021	Jasněji je zmíněna definice Agri-only pro silniční dopravu a přepravu po železnici.	3	01-01-2023

Redakční poznámka:

Všechny změny v této verzi dokumentu jsou viditelně označeny. Takto je můžete rozpoznat:

- Nový text
- ~~Starý text~~

Účastníci musí tyto změny zavést nejpozději ke konečnému datu realizace.

OBSAH

1	ÚVOD	6
1.1	OBECNÉ	6
1.2	STRUKTURA SCHÉMATU CERTIFIKACE KRMIV GMP+ (GMP+ FEED CERTIFICATION SCHEME)	6
1.3	ROZSAH A POUŽITÍ TOHOTO STANDARDU	7
1.4	STRUKTURA TOHOTO STANDARDU	8
1.4.1	<i>Průvodce tímto standardem</i>	10
1.5	VÝJIMKY Z POŽADAVKŮ	10
2	CÍL MANAGEMENTU BEZPEČNOSTI KRMIV	12
3	POJMY A DEFINICE	13
4	FEED SAFETY MANAGEMENT SYSTEM (SYSTÉM MANAGEMENTU BEZPEČNOSTI KRMIV)	15
4.1	ODPOVĚDNOST VEDENÍ	15
4.2	OSOBA ODPOVĚDNÁ ZA KVALITU	15
4.3	POŽADAVKY NA SYSTÉM MANAGEMENTU BEZPEČNOSTI KRMIV	16
4.4	DOKUMENTACE A EVIDENCE	17
4.4.1	<i>Dokumentace a příručka kvality</i>	17
4.4.2	<i>Řízení dokumentace a údajů</i>	18
5	PROGRAM ZÁKLADNÍCH NEZBYTNÝCH PŘEDPOKLADŮ	20
5.1	ZAMĚSTNANCI	20
5.1.1	<i>Obecné</i>	20
5.1.2	<i>Kompetence a školení</i>	21
5.2	INFRASTRUKTURA	22
5.2.1	<i>Prostředí</i>	22
5.2.2	<i>Výrobní prostory a zařízení</i>	22
5.3	ÚDRŽBA A HYGIENA	24
5.3.1	<i>Údržba</i>	24
5.3.2	<i>Prevence a hubení škůdců</i>	24
5.3.3	<i>Nakládání s odpady</i>	25
5.4	IDENTIFIKACE A DOHLEDATELNOST	25
5.4.1	<i>Identifikace a dohledatelnost</i>	25
5.5	EWS (SYSTÉM VČASNÉHO VAROVÁNÍ) A STAHOVÁNÍ	26
6	HACCP	27
7	ŘÍZENÍ PROVOZNÍCH ČINNOSTÍ	29
7.1	NÁKUP	29
7.1.1	<i>Použití externí dopravy</i>	29
7.2	ZPROSTŘEDKOVÁNÍ PŘEPRAVY / PLÁNOVÁNÍ	30
7.2.1	<i>Přijetí objednávky</i>	30
7.2.2	<i>Záznamy o zprostředkování přepravy</i>	31
7.2.3	<i>Vystavení objednávky na inspekci ložného prostoru (námořní přeprava na krátké vzdálenosti, vnitrozemská lodní přeprava, námořní a železniční přeprava)</i>	31
7.2.4	<i>Provedení inspekce ložného prostoru (námořní přeprava na krátké vzdálenosti, vnitrozemská lodní přeprava, námořní a železniční přeprava)</i>	33

7.2.5	Protokoly o inspekci ložného prostoru (námořní přeprava na krátké vzdálenosti, vnitrozemská lodní přeprava, námořní a železniční přeprava).....	33
7.3	PŘEPRAVA	34
7.3.1	Přeprava.....	34
7.3.2	Čištění	34
7.3.3	Evidence	36
8	OVĚŘOVÁNÍ A ZLEPŠOVÁNÍ.....	37
8.1	STÍŽNOSTI	37
8.2	INTERNÍ AUDIT	37
8.3	POSOUZENÍ SYSTÉMU ŘÍZENÍ A ZLEPŠENÍ	38
	PŘÍLOHA A: PŘÍKLAD GMP+ PROTOKOLU O LCI.....	39

1 ÚVOD

1.1 Obecné

Schéma certifikace krmiv GMP+ (GMP+ Feed Certification) bylo iniciováno a vypracováno nizozemským krmivářským průmyslem v roce 1992 v reakci na různé více či méně závažné případy kontaminace krmných surovin. Ačkoli se původně jednalo o schéma vnitrostátní, stalo se postupně schématem mezinárodním, řízeným společností GMP+ International ve spolupráci s různými zainteresovanými mezinárodními subjekty.

I když schéma certifikace krmiv GMP+ (GMP+ Feed Certification) vzniklo z pohledu bezpečnosti krmiv, v roce 2013 byl zveřejněn první standard týkající se odpovědnosti za krmiva. Pro tento účel jsou vytvořeny dva moduly: zajišťování bezpečnosti krmiv GMP+ (GMP+ Feed Safety Assurance), zaměřený na bezpečnost krmiv, a zajišťování odpovědnosti za krmiva GMP+ (GMP+ Feed Responsibility Assurance), zaměřený na odpovědnost za krmiva.

Modul zajišťování bezpečnosti krmiv GMP+ (GMP+ Feed Safety Assurance) je komplexní modul se standardy pro zajišťování bezpečnosti krmiv ve všech článcích krmivářského řetězce. Prokazatelné zajišťování bezpečnosti krmiv je v mnoha zemích a na mnoha trzích jakýmsi "povolením k prodeji" a zapojení do modulu GMP+ FSA jej může výrazně usnadnit. Na základě potřeb vyplývajících z praxe bylo do standardu modulu GMP+ FSA zařazeno několik součástí, například požadavky na systém managementu bezpečnosti krmiv, na použití zásad HACCP, na dohledatelnost, monitorování, programy nezbytných předpokladů, řetězcový přístup a systém včasného varování.

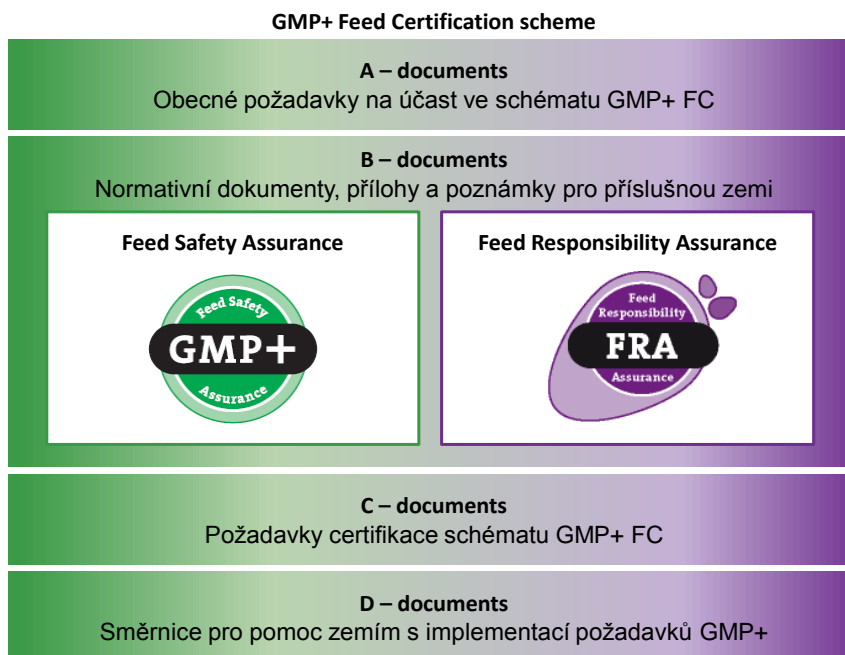
Vypracováním modulu zajišťování odpovědnosti za krmiva GMP+ (GMP+ Feed Responsibility Assurance) reaguje společnost GMP+ International na požadavky účastníků schématu GMP+. Odvětví krmiv je konfrontováno s požadavky na odpovědnější provádění činností, což zahrnuje například získávání sóji a rybí moučky, které jsou vyráběny a s nimiž je obchodováno s ohledem na zdraví lidí, zvířat a životní prostředí. Společnost může získat certifikaci podle modulu zajišťování odpovědnosti za krmiva GMP+ (GMP+ Feed Responsibility Assurance) za účelem prokázání odpovědné výroby a obchodování. Prostřednictvím nezávislé certifikace usnadňuje společnost GMP+ International plnění požadavků z trhu.

Společně s partnery GMP+ stanoví společnost GMP+ International ve schématu certifikace krmiv GMP+ (GMP+ Feed Certification) transparentním způsobem jasné požadavky. Certifikační orgány jsou schopné provádět certifikaci GMP+ nezávisle.

Společnost GMP+ International poskytuje účastníkům GMP+ užitečné a praktické informace prostřednictvím řady metodických dokumentů, databází, zpravodajů, seznamů otázek a odpovědí a seminářů.

1.2 Struktura schématu certifikace krmiv GMP+ (GMP+ Feed Certification scheme)

Dokumenty v rámci schématu certifikace krmiv GMP+ (GMP+ Feed Certification) jsou rozděleny do několika řad. Schématické znázornění obsahu schématu certifikace krmiv GMP+ je uvedeno na následující straně:

Všechny tyto dokumenty jsou k dispozici na webové stránce společnosti GMP+ International (www.gmpplus.org).

Tento dokument je nazýván standardem GMP+ B4 *Přeprava* a je součástí modulu GMP+ FSA.

1.3 Rozsah a použití tohoto standardu

Tento standard obsahuje podmínky a požadavky na kvalitu zajištění:

1. Zprostředkování silniční přepravy, námořní přepravy na krátké vzdálenosti, vnitrozemské lodní přepravy, námořní a železniční přepravy
 V tomto rozsahu mohou být vykonávány veškeré činnosti, které souvisejí se zprostředkováním přepravy. To se vztahuje na celý proces přijetí objednávky, výběru a přijetí ložného prostoru, pokyn k provedení inspekce ¹, schválení ložného prostoru založené na pozitivním hlášení LCI a aktualizaci administrativních záznamů. Do rozsahu tohoto standardu spadají také společnosti, které provádějí část těchto činností, například zprostředkovatelé nebo obchodní zástupci na provizi (takzvaní „zprostředkovatelé“ (runners)), kteří jednají jako zprostředkovatel mezilodními zasilateli a stranami zprostředkovávajícími dopravu.
 Toto zahrnuje jak obecné, tak i specifické požadavky, které byly jako takové rovněž formulovány.
2. Silniční a železniční přeprava
 Tímto se rozumí nejen fyzická přeprava, ale také veškeré činnosti umožňující přepravu, například plánování, nákup, čištění a administrativa.

¹ Zprostředkovatel přepravy nemusí provést LCI. LCI musí být svěřena externí CO.

Rada

V současné době není certifikace povinná pro

- *zprostředkování silniční*
- *nebo železniční přepravy (za použití vagonů)*

až do data, která má být ještě stanoveno, se však může uskutečnit dobrovolně.

V tomto standardu není zahrnuta vnitrozemská lodní přeprava a námořní přeprava na krátké vzdálenosti. Podmínky pro tyto druhy přepravy lze nalézt v dokumentu GMP+ B4.3 *Vnitrozemská lodní přeprava*. Tyto požadavky bylo rozhodnuto do tohoto standardu nezařazovat, jelikož se jedná o schválený hygienický kodex s jeho vlastní strukturou standardu.

Požadavky v tomto standardu se vztahují na organizace, neohledně na jejich typ nebo velikost, které vykonávají činnosti zahrnuté do rozsahu tohoto standardu. Nezáleží na tom, zda společnost tyto činnosti vykonává na vlastní účet nebo jako dodavatel nebo subdodavatel („poskytovatel služby“).

Pokud zprostředkovatel přepravy nebo přepravce vykonává jiné činnosti související s krmivem (například obchod s krmivem, výrobu), musí být nutně použit jiný standard GMP+, a to namísto tohoto standardu nebo společně s ním. Viz též část 1.4.

Přesné podrobnosti jsou uvedeny v dokumentu *GMP+ C10 Požadavky na chválení a postupy pro certifikační orgány, Příloha I*.

Zprostředkovatel přepravy nebo přepravce zůstává stále sám odpovědný za bezpečnost krmiv a činnosti a za jím provedené ověření souladu s požadavky. Splněním požadavků uvedených v tomto standardu může zprostředkovatel přepravy nebo přepravce prokázat bezpečnost a kvalitu jeho služeb nebo krmiva třetím stranám.

1.4 Struktura tohoto standardu

Požadavky týkající se systému managementu bezpečnosti krmiv jsou zařazeny v kapitole 4. V kapitole 5 jsou uvedeny požadavky na řadu programů nezbytných předpokladů. Tyto programy jsou nezbytně důležité pro realizaci základní úrovně hygieny. V kapitole 6 jsou uvedeny minimální požadavky na HACCP.

Doplňující požadavky na řízení řady provozních činností jsou uvedeny v kapitole 7. Nakonec, podmínky a požadavky na ověřování a zlepšování jsou uvedeny v kapitole 8.

Rada

K řadě požadavků uvedených v tomto standardu byla připojena rada. Tyto rady jsou uvedeny v samostatném světle zeleném rámečku a začínají slovem „Rada“. Rada neobsahuje povinné požadavky nebo podmínky, ale je uvedena pouze za účelem lepšího porozumění danému požadavku. Rámeček často obsahuje také užitečné informace pro auditory.

Aby bylo možné jasně rozlišovat mezi rámečky s radou a povinnými požadavky, nebude v rámečcích radou pokud možno používáno slovo „muset“. Není tomu tak však úplně vždy.

V případech, kdy je slovo „muset“ nebo „mělo by“ přece jen použito, je nutné si radu vykládat ve vztahu k stanoveným požadavkům.

Poznámka: Bílé rámečky na rozdíl od zelených rámečků obsahují požadavky. Tyto požadavky je nutné považovat za podrobné informace k požadavkům uvedeným nad těmito rámečky.

Struktura tohoto standardu odpovídá struktuře řady dalších standardů GMP+. Požadavky v několika obecných kapitolách jsou z hlediska obsahu stejné jako požadavky v tomto standardu, i když ve všech standardech nejsou popsány tak podrobně. Závisí to na rozsahu každého standardu. Protože každý standard byl sepsán pro specifickou cílovou skupinu, mohou se slova použitá k popisu požadavků v těchto obecných kapitolách mírně lišit. Bylo tak učiněno za účelem co největšího přizpůsobení cílové skupině.

Rada

Obecnými kapitolami jsou kapitoly 4, 5, 6 a 8.

Struktura standardu GMP+ B4 „Přeprava“ je totožná například se strukturou standardu GMP+ B3 „Obchod, shromažďování, skladování a překládka“.

Standard GMP+ B4 Přeprava je určen pro zprostředkovatele přepravy a přepravní společnosti. V tomto standardu jsou slova „obchod“ a „skladování a překládka“ používána co nejméně a mnohem častěji byla použita slova jako „zprostředkování přepravy“ a „přeprava“.

Například společnost, která se zabývá skladováním a překládkou a také přepravou, může použít oba tyto standardy. Kombinovaného použití je poměrně snadné dosáhnout vzhledem ke shodné struktuře a obsahu mnoha kapitol. Tato společnost by měla při použití druhého standardu dbát na úplnost nebo by si měla ověřit, zda jsou pro výkon druhé činnosti nutná nějaká zvláštní opatření.

Přílohy GMP+ (označené jako GMP+ B Axx), na něž jsou v tomto dokumentu uvedeny odkazy, jsou samostatné dokumenty GMP+ řady B, které nejsou k tomuto standardu přiloženy. Pokud je na ně uveden odkaz, potom platí v rámci tohoto standardu. Viz též kapitola 2.

1.4.1 Průvodce tímto standardem

	Zprostředkování přepravy (lodní nebo železniční přeprava)	Zprostředkování silniční přepravy	Silniční přeprava	Železniční přeprava (nové)
H1 Úvod	X	X	X	X
H2 Normativní odkazy	X	X	X	X
H3 Pojmy a definice	X	X	X	X
H4 Systém managementu bezpečnosti krmiv	X	X	X	X
H5 Program nezbytných předpokladů				
5.1 Zaměstnanci	X	X	X	X
5.2 Infrastruktura			X	X
5.3 Řízení údržby a hygieny			X	X
5.4 Identifikace a dohledatelnost	X	X	X	X
5.5 Systém včasného varování (EWS)	X	X	X	X
H6 Analýza nebezpečí a stanovení kritických kontrolních bodů (HACCP)	(X)	(X)	(X)	(X)
H7 Řízení provozních činností				
7.1 Nákup	X	X	X	X
7.2 Zprostředkování přepravy	X	X	X	X
7.2.1 Přijetí objednávky	X	X	X	X
7.2.2 Záznamy o zprostředkování přepravy	X	X	X	X
7.2.3 Zadání objednávky na inspekci ložného prostoru (LCI)	X			X
7.2.4 Zpracování objednávky na provedení LCI	X			X
7.2.5 Protokoly LCI	X			X
7.3 Přeprava			X	X
H8 Ověřování a zlepšování	X	X	X	X

1.5 **Výjimky z požadavků**

Je možné, že určité podmínky se na zprostředkovatele přepravy nebo přepravce nevztahují. Tyto požadavky je pro zprostředkovatele přepravy nebo přepravce dovoleno vyloučit. Výjimky však musí být odůvodněny. Výjimky nesmí vést k tomu, že by zprostředkovatel přepravy nebo přepravce nabízel služby, které nejsou v souladu s bezpečností stanovenou v modulu GMP+ Feed Safety Assurance (modul GMP+ FSA).

Požadavky není dovoleno vyloučit z důvodu, že je zprostředkovatel přepravy nebo přepravce považuje za nerelevantní, například proto, že je zákazníci od něj nevyžadují, že splnění těchto požadavků není vyžadováno zákonem nebo že společnost je příliš malá.

Rada

Se zaváděním určitých požadavků mají společnosti někdy problémy. Často slychanou připomínkou je, že se to týká zejména malých společností, a to zejména pokud jde o některé „požadavky na systém managementu“, jako například prohlášení vedení, řízení dokumentace, interní audit, přezkoumání vedením atd. V tomto standardu bylo uvážlivě rozhodnuto, že veškeré požadavky jsou povinné i pro malé společnosti a žádné požadavky nebudou utěchto malých společností předem vyloučeny. Mohlo by to naznačovat, že zajištění kvality je u menších společností na nižší úrovni.

Kromě toho modul GMP+ FSA předpokládá řízení rizik prostřednictvím uplatnění zásad HACCP. Požadovaný systém řízení je tudíž podpůrný a slouží k zajištění toho, aby rizika byla neustále řádně řízena. Nezáleží na tom, zda se tato rizika vyskytují v menších nebo větších společnostech, vždy musejí být řízena na úrovni požadované standardem GMP+. Jednoduchá struktura společnosti a jasný, jednoduchý a transparentní podnikový proces mohou znamenat, že požadavky na systém řízení jsou zavedeny odlišným způsobem. Auditor má také určitou volnost, v čemž spočívá a bude nadále spočívat základní princip, při posuzování, zda je používaný systém schopen řídit rizika.

V řadě rámečků s radou v tomto standardu jsou poskytnuta doporučení, jak i malá společnost může splnit konkrétní požadavek.

2 Cíl managementu bezpečnosti krmiv

Cílem zavedení tohoto standardu je stanovit systém managementu k zajištění bezpečnosti a kvality krmivářských produktů a krmivářských služeb tak, jak se na ně vztahuje rozsah tohoto standardu.

Tento standard má být připojen k příslušným právním předpisům týkajícím se krmiv a také zásadám bezpečnosti krmiv a standardům, jejichž zohlednění při výrobě a dodávání bezpečných krmiv je v krmivářském sektoru běžně akceptováno.

Systém managementu bezpečnosti krmiv musí zajistit splnění příslušných zákonných požadavků a požadavků sektoru a také příslušných zákonných, regulačních a smluvních úprav.

Několik poznámek:

- Pokud jde o právní předpisy týkající se krmiv, při sestavování tohoto standardu byla věnována zvláštní pozornost začlenění příslušných požadavků platných právních předpisů týkajících se krmiv. Odpovědnost za zajištění plného souladu s příslušnými právními předpisy týkající se krmiv však i nadále nese účastník.
- Co se týče požadavků sektoru, v několika přílohách GMP+ (označených jako GMP+ BAxx) byla za účelem výroby a dodávání bezpečných krmiv stanovena navíc řada standardů a podmínek pro bezpečnost krmiv, specifických pro daný sektor, jejichž splnění má být po celém světě považováno za nezbytné. Pokud je v tomto standardu uveden odkaz na takovou přílohu GMP+, předpokládá se, že účastník zajistí účinnost požadovaného systému managementu bezpečnosti krmiv tak, aby tyto standardy pro bezpečnost krmiv, specifické pro daný sektor, byly splněny.
- Ani tento standard ani přílohy však nemohou pokrýt všechny standardy týkající se bezpečnosti krmiv, specifické pro daný sektor. Proto, také v souvislosti s tímto bodem, je i nadále povinností účastníka identifikovat všechny příslušné standardy týkající se bezpečnosti krmiv, specifické pro daný sektor, a zajistit, aby systém managementu bezpečnosti krmiv byl schopen je kontrolovat.

Certifikace systému managementu bezpečnosti krmiv podle požadavků tohoto standardu nezaručuje soulad s právními předpisy ani soulad s požadavky sektoru, ale prokazuje, že účastník má účinný systém managementu bezpečnosti krmiv za účelem dosažení a udržování souladu s právními předpisy a také souladu s požadavky na bezpečnost krmiv specifickými pro daný sektor.

Účastník musí dodržovat také příslušné požadavky zaznamenané v dokumentech GMP+ A.

Tyto dokumenty lze nalézt na webových stránkách GMP+ International (www.gmpplus.org).

3 Pojmy a definice

Definice viz dokument GMP+ A2 *Definice a zkratky* (www.gmpplus.org). Kromě pojmů a definic uvedených v dokumentu GMP+ A2 *Definice a zkratky platí* v rámci tohoto dodatku následující definice:

Pouze pro zemědělské produkty (silniční a železniční přeprava)	Označení vagónu nebo ložného prostoru nebo vagónu (v železniční přepravě), který byl nepřetržitě po dobu alespoň šesti měsíců používán výhradně k přepravě krmiv a/nebo krmných surovin rostlinného původu.
Pouze pro zemědělské produkty: (pobřežní plavidla a lodě pro vnitrozemské vodní cesty)	Lod', která po celkovém vyčištění a expertní inspekci, přepravuje (po dobu delší než 6 měsíců a pravidelně) pouze volně ložené krmné suroviny, krmné směsi a premixy v kapalně i pevné formě, s výjimkou celých nákladů doplňkových látek nebo produktů, která se do krmiv přidávají pouze ve velmi nízkých procentních podílech.
Zprostředkovatel přepravy	Právnícká osoba, která sjednává přepravu pro třetí strany.
CO	Kontrolní organizace, která je akreditována v souladu s normou ISO 17020 se specializací na krmiva/obilí nebo tekuté zemědělské náklady a/nebo působí na mezinárodní úrovni v souladu se schváleným certifikačním systémem, např. ISO 9001 nebo rovnocenným, u kterého lze prokázat, že součástí akreditace je inspekce ložného prostoru (LCI).
IDTF	Požadavky Mezinárodní databáze přepravy krmiv na minimální pokyny k čištění pro silniční přepravu a vnitrozemskou lodní přepravu.
Inspektor nakládky	Jedná se o pozici, jejíž podrobnostjsou upřesněny v systému kvality účastníka. Tuto roli plní zaměstnanec, který má na základě školení a zkušeností znalosti a dovednosti nezbytné k provedení inspekce ložného prostoru z hlediska jeho vhodnosti pro nakládku krmných složek. Pokud účastník nemá svého vlastního inspektora nakládky, může si ho najmout od nezávislého certifikačního orgánu inspekčního úřadu. Inspektor nakládky musí samozřejmě splňovat stanovená kritéria.
LCI	Inspekce ložného prostoru.
Přepravce	Strana, která provádí (fyzickou) přepravu.
Ložný prostor	Ložný prostor je prostor, do kterého budou naloženy (krmivové) produkty. Ložný prostormůže sestávatz jednoho nebo více oddílů.

Tažná jednotka	Tažné vozidlo s řidičem.
Balený produkt	<ul style="list-style-type: none"> - Zboží v pytlích - Produkt v uzavřeném, okamžitě zaplombovaném ložném prostoru, který není majetkem přepravce. Přepravce také nenese odpovědnost za čištění a nakládku tohoto ložného prostoru. - Velké pytle na jedno použití, které lze zaplombovat.

4 Feed Safety Management System (Systém managementu bezpečnosti krmiv)

4.1 Odpovědnost vedení

Vedení si musí být vědomo své odpovědnosti za bezpečnost krmiva. Krmivo je součástí potravinového řetězce.

Vedení musí:

- a. Seznámit organizaci s důležitostí bezpečnosti krmiv a dodržování požadavků uvedených v tomto standardu GMP+ a také povinností stanovených legislativou, která se týká krmiv, a požadavků zákazníka.
- b. Písemně stanovit zásady týkající se politiky bezpečnosti krmiv v prohlášení o politice.
- c. (Pře)formulovat roční cíle s ohledem na bezpečnost krmiv.
- d. Prokázat svou odpovědnost a závazek ve vývoji a zavádění systému managementu bezpečnosti krmiv za účelem bezpečné přepravy krmiv.
- e. Vytvořit tým HACCP.
- f. Zajistit dostupnost prostředků a pracovní síly. Zprostředkovatel přepravy nebo přepravce musí sám stanovit, jaké prostředky jsou nezbytné pro organizaci a bezpečnou přepravu krmiv, a rovněž musí zajistit, aby tyto prostředky byly skutečně dostupné. Požadavky stanovené tímto standardem musí být vždy dodrženy.
- g. Alespoň jednou za dvanáct měsíců vyhodnotit, zda je systém managementu bezpečnosti krmiv stále vhodný a účinný. Podrobnosti k tomuto hodnocení viz část 8.3.

Rada

Správný cíl je:

- a. měřitelný,
- b. zaměřený na výsledky,
- c. přijatelný,
- d. realistický,
- e. časově určený.

Bezpečnost potravin během přepravy byla stanovena v režimech minimálního čištění, jak je popsáno v databázi IDTF (viz www.gmpplus.org).

„Prostředky“ se mimo jiné rozumí infrastruktura (dopravní prostředky, budovy, pracovní prostředí a zařízení), zaměstnanci a další prostředky nezbytné pro vhodný systém managementu bezpečnosti krmiv. Více k tomuto tématu viz kapitola 5.

4.2 Osoba odpovědná za kvalitu

Vedení jmenuje zaměstnance, který bude mít bez ohledu na jiné povinnosti tyto povinnosti a pravomoci:

- a. stanovit, zavést a udržovat systém managementu bezpečnosti krmiv v souladu s tímto standardem a
- b. podávat vedení zprávy ovýsledcích systému managementu bezpečnosti krmiv a případné nutnosti zlepšování a

- c. zajistit podporu informovanosti o bezpečnosti krmiv v rámci celé organizace.

4.3 Požadavky na systém managementu bezpečnosti krmiv

Zprostředkovatel přepravy nebo přepravce musí vytvořit, dokumentovat, zavést a udržovat systém managementu bezpečnosti krmiv v souladu s podmínkami stanovenými tímto standardem. Systém managementu bezpečnosti krmiv musí být upravován podle změn právních předpisů a dalšího vývoje týkajícího se bezpečnosti krmiv.

Systém managementu bezpečnosti krmiv musí zajišťovat, aby veškeré činnosti, které mohou mít vliv na bezpečnost přepravovaného krmiva, byly v organizaci definovány, zavedeny a následně prosazovány.

Zprostředkovatel přepravy nebo přepravce musí stanovit a dokumentovat rozsah systému managementu bezpečnosti krmiv identifikací přepravovaných produktů, ložných prostorů a míst, která spadají do rozsahu tohoto systému. Rozsah musí zahrnovat alespoň veškerý pronájem a přepravu krmiva a také veškeré činnosti týkající se krmiv, za něž je odpovědný zprostředkovatel přepravy nebo přepravce.

Zprostředkovatel přepravy nebo přepravce musí stanovit následující:

- a. Část řetězce, za niž je zprostředkovatel přepravy nebo přepravce odpovědný. Ta začíná tam, kde končí odpovědnost předchozího článku (pověřující strany), a končí tam, kde začíná odpovědnost dalšího článku krmivového řetězce.
- b. Činnosti týkající se pronájmu přepravy krmiv. Zahrnuje to také činnosti smluvně svěřené třetím stranám.
- c. Příslušné dopravní prostředky.
- d. Příslušná místa. Zahrnuje to místa, kde je prováděna příslušná administrativní práce.

Pokud se zprostředkovatel přepravy nebo přepravce rozhodne zadat subdodavatelí činnost, která může mít vliv na bezpečnost krmiva, musí zprostředkovatel přepravy nebo přepravce zajistit, aby tyto činnosti byly skutečně prováděny v souladu s požadavky tohoto standardu GMP+. V řadě případů je vyžadována certifikace. Více viz GMP+ BA10 *Minimální požadavky na nákup*.

Zprostředkovatel přepravy nebo přepravce musí rovněž popsat příslušné činnosti a/nebo produkty, které s krmivy nesouvisejí. Zprostředkovatel přepravy nebo přepravce musí dohlédnout na to, aby tyto činnosti nemohly mít negativní vliv na bezpečnost krmiv.

Rada

Rozsah systému managementu bezpečnosti krmiv zahrnuje mimo jiné následující prvky:

- a Výběr dodavatelů.*
- b Veškeré přepravní činnosti, za které nese odpovědnost zprostředkovatel přepravy nebo přepravce.*

Struktura systému managementu bezpečnosti krmiv se vztahuje specificky na organizaci zprostředkovatele přepravy / přepravce a obsahuje alespoň prohlášení o politice kvality a cílech kvality (viz část 4.4), podmínky a postupy, s jejichž pomocí je bezpečnost krmiv zajišťována.

Popis veškerých činností může mít za následek to, že zprostředkovatel přepravy nebo přepravce bude kromě tohoto standardu muset použít i druhý nebo dokonce třetí standard. Zprostředkovatel přepravy nebo přepravce si rovněž může zvolit použití standardu GMP+ B1 Produkce, obchod a služby namísto řady dílčích standardů. V případě pochybností doporučujeme kontaktovat certifikační orgán; více informací poskytne také webová stránka společnosti GMP+ International (www.gmpplus.org).

Ne všechny nakupované produkty a služby musí mít certifikaci GMP+. Více informací viz požadavky na nákup v dokumentu GMP+ BA10 Minimální požadavky na nákup.

Činnosti a/nebo produkty, které nesouvisejí s krmivem, jsou například přeprava produktů, které neslouží jako krmivo.

4.4 Dokumentace a evidence

4.4.1 Dokumentace a příručka kvality

Zprostředkovatel přepravy nebo přepravce vede evidenci s požadovanou dokumentací v oblasti zprostředkování přepravy a přepravy, požadovanými záznamy a inspekcemi.

Zprostředkovatel přepravy nebo přepravce musí vést požadované záznamy. Musí být vedeny veškeré potřebné záznamy, aby v případě stížností bylo možné dohledat historii každé přepravované šarže krmiva a určit odpovědnosti.

Dokumentace systému managementu bezpečnosti krmiv musí obsahovat následující prvky nebo na ně alespoň odkazovat:

- a. Politika kvality, včetně cílů bezpečnosti krmiv.
- b. Definice rozsahu systému managementu bezpečnosti krmiv tak, jak je stanoveno v části 4.3.
- c. Dokumentace HACCP (je-li to relevantní).
- d. Veškeré příslušné záznamy nebo certifikáty, v souladu s národními a mezinárodními právními předpisy.
- e. Veškeré postupy, pokyny, registrační formuláře apod., které jsou pro tento standard zapotřebí, a/nebo které jsou nutné pro zavedení systému managementu bezpečnosti krmiv.

- f. Veškerá data týkající se procesu, opatření, auditů a inspekcí a veškeré ostatní záznamy potřebné u tohoto standardu. Tato evidence musí být vytvořena a udržována tak, aby poskytovala důkazy o souladu s požadavky a o účinném fungování systému managementu bezpečnosti krmiv.

Tyto dokumenty, pokyny, formuláře atd. musí mít jasnou a transparentní strukturu.

Rada

Příslušné záznamy nebo certifikáty mohou například zahrnovat zákonná povolení pro přepravu.

Postupy atd. mohou být již součástí strukturovaného systému managementu bezpečnosti krmiv v rámci společnosti zprostředkovatele přepravy nebo přepravce, který je založen například na normě ISO 9001 nebo na standardu HACCP. Tyto postupy mohou navíc být součástí národního předpisu nebo odvětvového nebo firemního předpisu, v němž je zajišťována srovnatelná kontrola. Tyto postupy mohou být rovněž použity, pokud jsou vyžadovány v tomto standardu GMP+.

Rozvržení a struktura dokumentace týkající se kvality, která je nezbytná a která je vyžadována v tomto standardu, např. (dokumentované) postupy, pokyny, formuláře, dokumentace údajů atd., mohou být uvedeny v soulad s povahou zajišťovaných činností, velikostí společnosti a úrovní proškolení a odbornosti zaměstnanců.

4.4.2 Řízení dokumentace a údajů

Dokumenty a údaje musí být řízeny. Musí být uloženy a uchovávány správným způsobem.

To znamená, že dokumentace:

- musí být stále aktuální;
- musí být schválena a alespoň jednou za 12 měsíců vyhodnocena oprávněnou osobou. Při tomto hodnocení je nutné věnovat pozornost alespoň případným změnám v právních předpisech a/nebo změnám v modulu GMP+ FSA;
- musí být vždy dostupná a srozumitelná zaměstnancům, kteří musí požadavky postupu realizovat;
- musí být upravena, pokud nastanou změny, které mají přímý vliv na činnosti zprostředkovatele přepravy nebo přepravce.

Zprostředkovatel přepravy nebo přepravce musí zajistit, aby veškerá dokumentace, evidence a další údaje:

- byly uchovávány po dobu alespoň 3 let, není-li zákonem předepsána delší doba jejich uchovávání;
- byly uchovávány způsobem, aby se zamezilo jakémukoli zhoršení stavu nebo poškození dokumentace a údajů;
- byly uchovávány takovým způsobem, aby je bylo možné zcela a snadno vyhledat;
- byly řádně čitelné.

Rada

Srozumitelné pro zaměstnance znamená, že zprostředkovatel přepravy nebo přepravce je odpovědný za to, že řidiči budou poskytnuty správné informace, a to i v případě, že řidič neovládá jazyk země, v které pracuje.

Dokumentace může být dána k dispozici, spravována a archivována i v elektronické podobě.

Účelem je, aby zprostředkovatel přepravy nebo přepravce prokázal, že byly zavedeny postupy, které zajišťují neustálý soulad s (změněnými) právními předpisy a také s dalšími informacemi, které jsou relevantní pro přepravované krmivo. Informace vztahující se k aspektům bezpečnosti, které ovlivňují provoz podniku, musí být účinným způsobem poskytovány zaměstnancům odpovědným za příslušnou práci. Změny praktik nebo postupů, které jsou nezbytné v důsledku nových informací, musí být zavedeny účinným způsobem.

V případě dokumentů, které jsou součástí příručky, si může zprostředkovatel přepravy nebo přepravce zvolit možnost podepsat pouze obsah s čísly aktuálních verzí jednotlivých dokumentů.

Roční posouzení dokumentace může být součástí interního auditu. Viz část 8.2.

5 Program základních nezbytných předpokladů

Za účelem úspěšného zavedení zásad HACCP je zprostředkovatel přepravy nebo přepravce povinen vytvořit a zavést program obecných základních nezbytných předpokladů pro různé části podnikové činnosti v souladu s touto kapitolou. Zprostředkovatel přepravy nebo přepravce je povinen vypracovat a zavést doplňkové základní požadavky. Zprostředkovateli přepravy nebo přepravci je dovoleno vyloučit základní podmínky za předpokladu, že je to odůvodněné.

Rada

HACCP: Společnosti mají k dispozici příručku (GMP+ D2.1 Pokyny pro HACCP GMP+), která napomáhá s identifikací, hodnocením a řízením rizik souvisejících s bezpečností potravin a krmiv. Tato příručka je k dispozici na webové stránce společnosti GMP+ International (www.gmpplus.org).

Program základních nezbytných předpokladů vytváří nezbytné ekologické a hygienické podmínky, pomocí nichž lze přepravu krmiv správně řídit. Viz Codex Alimentarius.

Program nezbytných předpokladů je součástí plánu HACCP a následně se začlení do plánování interního auditu, který je stanoven jako součást plánu HACCP.

5.1 Zaměstnanci

5.1.1 Obecné

Všichni zaměstnanci si musí být vědomi své odpovědnosti za bezpečnost krmiva.

K dispozici musí být následující:

- a. organizační schéma a/nebo
- b. popisy úkolů jednotlivých zaměstnanců (nebo popis úkolů pro skupinu zaměstnanců vykonávajících stejnou práci) a dokumenty prokazující kvalifikaci zaměstnanců (i v případě dočasných zaměstnanců).

Toto opatření je nezbytné pouze pro příslušné funkce v rámci bezpečnosti krmiv.

Musí být prokázáno, že všichni příslušní zaměstnanci byli informováni o svých úkolech, povinnostech a pravomocích týkajících se udržování bezpečnosti krmiv. Tyto informace musí být v případě, že nastanou podstatné změny, upraveny.

Pokud bylo při analýze nebezpečí zjištěno, že může dojít ke kontaminaci krmiva ze strany zaměstnanců, musí zaměstnanci nosit ochranný oděv. Veškeré oděvy a pomůcky musí být udržovány v hygienickém stavu.

Musí být zavedena jasná pravidla týkající se požívání potravin a nápojů a kouření, pokud tato činnost může mít negativní vliv na kvalitu krmiva. Tato pravidla musí být jasným způsobem sdělena všem zaměstnancům i návštěvníkům (včetně zaměstnanců třetích stran). V případě potřeby musí být k dispozici oddělená zařízení.

Přepravce musí být dále schopen prokázat, že zajistil, aby (technickým) pracovníkům třetích stran byly během jejich činnosti na místě dány takové pokyny, aby tyto činnosti neměly negativní vliv na bezpečnost krmiv. Přepravce musí zajistit, aby příslušné zařízení bylo před zahájením práce vyklizeno a vyčištěno.

Rada

Za předpokladu, že popisy pracovních úkolů podávají přehled o organizaci společnosti, není nutné zařazovat do příručky organizační schéma.

Popisy pracovních úkolů se rozumí především popis pracovních úkolů, které mohou ovlivnit bezpečnost krmiva. Seznámením se s úkoly se rozumí například poskytnutí pokynů k vykonávané práci.

Příkladem kvalifikace může být vzdělání nebo školení, diplomy a přehled profesní praxe.

Schopnost prokázat, že zaměstnanci třetích stran byli poučeni, může mít svou váhu také v záležitostech pojištění v případě škody.

5.1.2 Kompetence a školení

Zaměstnanci vykonávající činnosti, které mají vliv na bezpečnost krmiva, musí být k realizaci těchto činností kompetentní. Úroveň jejich kompetence závisí na příslušném vzdělání, školicích kurzech, dovednostech a zkušenostech. Zprostředkovatel přepravy nebo přepravce musí mít k dispozici zaměstnance, kteří mají potřebné dovednosti a kvalifikaci.

Zprostředkovatel přepravy nebo přepravce musí:

- a. Stanovit nezbytné dovednosti, které zaměstnanci musí mít k výkonu činností, které mohou hrát roli v bezpečnosti krmiv.
- b. Nabídnout školicí kurzy nebo přijmout jiná opatření ke splnění těchto požadavků
- c. Uchovávat záznamy o školicích kurzech, vzdělávacích kurzech, dovednostech a zkušenostech zaměstnanců a pro zaměstnance.

Zaměstnanci musí mít nebo získat znalosti o:

- a. Fungování Mezinárodní databáze přepravy krmiv (IDTF).
- b. Různých systémech čištění.
- c. Elementární znalosti o produktech.

Výše uvedené se vztahuje i na dočasné zaměstnance.

5.2 Infrastruktura

5.2.1 Prostředí

Přeprava krmiva musí být realizována v prostředí, kde kontaminace potenciálně nebezpečnými látkami nemůže způsobit nebezpečnost krmiva.

Pokud prostředí představuje riziko pro bezpečnost krmiva, musí zprostředkovatel přepravy nebo přepravce za pomoci analýzy nebezpečí prokázat, že rizika jsou řízena.

Rada

Pokud jde o rizika v prostředí, je nutné myslet také na ložné prostory, které zůstaly naložené po dobu několika dnů. Horko v létě, chlad v zimě nebo vlhkost mohou mítna „čekající“ produkt velký vliv. Rovněž je ale nutné dohlédnout na způsob, jakým se osoby mohou k produktu dostat.

5.2.2 Výrobní prostory a zařízení

5.2.2.1 Obecné

Ložné prostory a jejich bezprostřední okolí musí být čisté.

Zprostředkovatel přepravy nebo přepravce musí zajistit, aby ložné prostory:

- a. byly vyrobeny z vhodných materiálů, u kterých lze za účelem zamezení znečištění krmiva účinně provádět čištění a údržbu. Platí to zejména pro materiály (např. hadice pro vykládku atd.) a povrchy, které přicházejí do přímého styku s krmivem;
- b. byly v dobrém stavu;
- c. byly vhodné pro určené použití a fungování v souladu s určeným použitím;
- d. umožňovaly správné hygienické postupy;
- e. musí být z vnější části – včetně podvozku – prosté viditelných částí předchozích nákladů. Pokud to není možné, nesmí být umožněno, aby při nakládce nebo vykládce došlo ke kontaminaci;
- f. byly zakryté, pokud přepravce za pomoci analýzy nebezpečí neprokáže, že skutečnost, že ložný prostor není zakrytý, nepředstavuje riziko kontaminace produktu;
- g. po dobu odpočinku a nocí musí být v maximální možné míře zamezeno přístupu neoprávněných osob k nákladu.

5.2.2.2 Dodatečné požadavky na přepravní prostředky kombinované dopravy

Pokud jsou použity prostředky pro kombinovanou přepravu, zvláště určené pro přepravu krmiva i nepovoleného nákladu, platí některé dodatečné požadavky.

- a. Existuje souvislá fyzická přepážka mezi ložnými prostory určenými pro přepravu krmiv na straně jedné a ložnými prostory určenými pro přepravu nepovolených nákladů na straně druhé.
- b. Během nakládky a vykládky nepřichází v žádném případě do kontaktu krmivo a nepovolený náklad. Sem patří i předcházení křížové kontaminaci na místě nakládky a vykládky, využití různých prostředků používaných při nakládce a vykládce krmiva a nepovoleného nákladu (trubky, hadice, spojky, armatury atd.) a předcházení přeplnění cisterny při plnění.

- c. Je nutno zaručit jednoznačnou identifikaci jednotlivých částí ložného prostoru. Musí být rozpoznatelné, které části jsou určeny pro krmivo a které pro nepovolený náklad.
- d. Oddíly určené pro přepravu nepovoleného nákladu nesmějí být použity pro přepravu krmiva, pokud všechny části, které přišly do kontaktu s nákladem (oddíly, trubky, pumpy, cívky atd.) nejsou nahrazeny novými materiály.
- e. Krmivo a nepovolený náklad nelze přepravovat současně.
- f. Vozidlo musí být vybaveno zařízením na odstranění znečištění vnější části vozidla (např. integrovanou nádržkou s hadicí).
- g. Všechny oddíly musejí umožňovat vizuální kontrolu.
- h. Kombinovaný způsob přepravy je prováděn s využitím vozidel s trvale instalovanými oddíly. Použití vozidel s nastavitelnými cisternami je povoleno jen za podmínky dodržení následujících podmínek:
  1. Podpurný systém pro flexibilní nádrž (čerpadlo, trubky a ventily) je oddělen od oddílu určeného pro přepravu krmiva tak, aby případný únik neměl dopad na oddíl určený pro přepravu krmiv.
  2. Před použitím flexibilní nádrže se musí přepravce ujistit, že se na vozidle nenacházejí zbytky, které by mohly flexibilní nádrž poškodit.
  3. Není-li flexibilní nádrž aktuálně používána, musí být uložena za ochrannou přepíčkou.
  4. Každá flexibilní nádrž a podpurný systém musejí být jednoznačně identifikovány.
  5. Doba použitelnosti flexibilní nádrže nepřesahuje 5 let od prvního použití, poté musí být prokazatelně nahrazena. Dřívější výměna je nezbytná v případě silného opotřebení.
  6. Flexibilní systém musí být testován a schválen nezávislým orgánem s ohledem na zabezpečení nákladu (stabilita / prevence protržení během jízdy). Součástí certifikace je pravidelné ověření – nejméně jednou ročně – ze strany výrobce nebo subjektů jím pověřených v souladu s normou EN 12642 / EN 12195 či ekvivalentním předpisem. Vady ve struktuře nebo u systém musí být ihned odstraněny, a to pouze výrobcem nebo subjektem jím pověřeným.
  7. Flexibilní nádrž musí splňovat přinejmenším níže uvedené technické požadavky:
    - Materiál: PET
    - Hmotnost: 1150g/m²
    - Pevnost v tahu: lano 5600 N / tkanina 5400 N/5 cm
    - Odolnost vůči přetržení: lano 1000 N / tkanina 900 N
    - Rozmezí teplot: -30 °C až +70 °C
    - Odolnost poškození rozpínáním: žádné praskliny po 100 000 napnutích

Rada

Materiály, které mohou přijít do přímého kontaktu s krmivem: ve spojitosti s tím je možné myslet i na čisticí nástroje, například smeták. Smeták používaný pro čištění nákladového prostoru nesmí obsahovat žádné nečistoty.

5.3 Údržba a hygiena

5.3.1 Údržba

Pro všechny příslušné oblasti a závod nebo zařízení musí být vypracován a realizován plán údržby. Účelem je zajištění bezpečné a hygienické práce. Dokumenty, v nichž jsou činnosti údržby zaznamenávány, musí prokazovat soulad s požadavky a podmínkami.

Přepravce musí zaznamenávat údržbu prováděnou na všech zařízeních, která jsou kritická z hlediska přepravy krmiva.

Rada

Při vypracovávání programu údržby lze zařadit následující prvky:

- a. *Dopravní prostředky.*
- b. *Čisticí zařízení.*
- c. *Zařízení a (vnitropodnikové) přepravní systémy.*
- d. *Zúčastnění zaměstnanci (vlastní zaměstnanci nebonajatí zaměstnanci).*
- e. *Periodicity.*

Činnosti údržby nesmí představovat naprosto žádné riziko pro bezpečnost krmiva.

5.3.2 Prevence a hubení škůdců

Zprostředkovatel přepravy či přepravce musí učinit veškeré možné přiměřené kroky k udržování ptáků, škůdců a domácích zvířat v dostatečné vzdálenosti od průmyslových prostor a k zamezení jejich přítomnosti. Zprostředkovatel přepravy nebo přepravce musí přijmout opatření k předcházení přítomnosti škůdců v průmyslových prostorách, v budovách nebo v ložných prostorech naložených krmivářským produktem. Zprostředkovatel přepravy nebo přepravce musí vypracovat, dokumentovat a zavést program pro hubení škůdců a boj proti škůdcům.

V případě provádění činností souvisejících s hubením škůdců musí zaměstnanci v příslušných případech dodržovat právní předpisy.

Činnosti v rámci hubení škůdců musí být plánovány, prováděny a zaznamenávány. Dokumenty, do nichž jsou činnosti související s hubením škůdců zaznamenávány, musí prokazovat dodržení požadavků a podmínek.

Rada

Pamatujte:

- a. *Budovy jsou udržovány v dobrém stavu opravami a údržbou za účelem prevence vniknutí škůdců.*
- b. *Musí být zamezeno výskytu potenciálních míst množení.*
- c. *Všechny krabičky s návnadami musí být pevně připevněny na svém místě, ledaže to není ze zvláštního důvodu možné.*
- d. *Otevřené krabičky s návnadami a samostatné návnady nebudou umístěny na místech, kde by jejich použití nebo přítomnost mohly představovat nebezpečí pro suroviny či krmiva.*

Budou stanoveny postupy pro boj proti škůdcům, které zajistí, aby materiály určené k likvidaci nebo odpuzování škůdců nemohly kontaminovat krmivo. Záznamy o boji proti škůdcům obsahují následující:

- e. Podrobnosti o veškerých používaných prostředcích, společně se souvisejícími bezpečnostními údaji k výrobku.*
- f. Kvalifikaci (je-li vyžadována zákonem) zaměstnanců, kteří se účastní činností týkajících se hubení škůdců. V některých zemích zákony vyžadují, aby příslušní zaměstnanci, kteří vykonávají činnosti týkající se hubení škůdců, měli osvědčení.*
- g. Mapky zobrazující umístění krabiček s návnadami a typ návnad.*
- h. Podrobnosti o přijatých nápravných opatřeních.*
- i. Realizace programu boje proti škůdcům musí být zprostředkovatelem přepravy nebo přepravcem zaznamenána takovým způsobem, aby bylo každému jasné, že je program prováděn správně.*

5.3.3 Nakládání s odpady

Veškeré látky, které jsou považovány za odpad, musí být viditelně označeny jako takové a chráněny takovým způsobem, aby byla eliminována jakákoli možnost chyb nebo nesprávného použití.

Odpad musí být shromažďován a skladován v samostatných nádobách nebo kbelících, které musí být snadno rozpoznatelné a uzavřené, aby do nich nevnikli škůdci.

5.4 Identifikace a dohledatelnost

5.4.1 Identifikace a dohledatelnost

Krmivo musí být ve všech fázích dohledatelné, aby mohlo být v případě potřeby okamžitě a specifickým a přesným způsobem staženo z trhu a/nebo aby mohli být informováni zákazníci.

Zprostředkovatel přepravy nebo přepravce musí přijmout odpovídající opatření, aby zajistil možnost efektivního dohledání produktů během každé z fází, jak je uvedeno výše, za které nese zprostředkovatel přepravy nebo přepravce odpovědnost. Zprostředkovatel přepravy nebo přepravce musí mít požadované informace k dispozici do 4 hodin, pokud příslušné orgány nestanoví dobu kratší.

Zprostředkovatel přepravy nebo přepravce musí pro veškeré produkty a služby zaznamenávat alespoň následující údaje:

- a. Název a přesnou adresu dodavatelů a zákazníků.
- b. Datum dodání.
- c. Typ produktu nebo služby.
- d. Počet produktů.
- e. V příslušném případě číslo šarže.
- f. V příslušných případech také: kopie veškerých průvodních dokumentů, záruční listy, certifikáty atd. podle dohody s pověřující stranou.
- g. Identifikace a kód ložných prostorů (ložné prostory s certifikací dle GMP+ i bez certifikace GMP+). Tento seznam musí být k dispozici také třetím stranám.

Zprostředkovatel přepravy nebo přepravce musí sám stanovit, zda je nezbytné zaznamenávat i další údaje.

Rada

Název a údaj o adrese místa nakládky a vykládky mohou být uvedeny formou kódu, za předpokladu, že externí kontroloři mohou kdekoli ve správním systému nahlédnout do přehledu údajů zaznamenaných formou kódů.

Musí existovat vhodná identifikace ložného prostoru a možnost dohledání pořadí přepravy produktů v příslušných ložných prostorech, například za pomoci kódů pro ložné prostory a za pomoci jízdních listů, které jsou ponechávány v dopravních prostředcích, ať už v elektronické nebo jiné formě.

5.5 EWS (Systém včasného varování) a stahování

Zprostředkovatel přepravy nebo přepravce má zaveden postup pro (včasnou) signalizaci a nakládání se signály, které indikují, že bezpečnost krmiva nemůže odpovídat zákonným normám nebo standardům stanoveným v modulu GMP+ FSA, obvyklé komerční kvalitě, což může vést ke škodám v následujících člancích řetězce. Signály jsou vyhodnocovány na tomto základě.

Je-li zjištěno, že krmivo není v souladu s:

- a zákonnými požadavky týkajícími se bezpečnosti nebo
- b běžnou obchodní kvalitou nebo
- c základními požadavky modulu GMP+ FSA,

je nutné okamžitě upozornit hlavního vedoucího.

Rada

Komerční kvalitou se rozumí, že produkt má kvalitu obvyklou v obchodu. Příkladem může být barva nebo vůně produktu.

6 HACCP

Účastník musí za účelem zajištění bezpečné přepravy krmiv zajistit stanovení, zavedení a udržování jednoho nebo více písemných postupů vycházejících ze zásad HACCP.

Týká se to následujících zásad HACCP:

- a. Provést analýzu nebezpečí. To zahrnuje:
  1. Identifikaci všech nebezpečí, která by mohla ovlivnit bezpečnou přepravu.
  2. Posouzení, zda by tato nebezpečí mohla způsobit nebezpečí pro bezpečnou přepravu.
  3. Definice opatření k řízení každého rizika.
- b. Identifikovat kritické kontrolní body (CCP).
- c. Stanovit kritické limity pro CCP.
- d. Stanovit a zavést plán monitorování pro CCP.
- e. Stanovit nápravná opatření.
- f. Validovat a ověřit plán HACCP.
- g. Dokumentovat a zaevidovat plán HACCP.

Za účelem úspěšného použití těchto zásad musí účastník nejprve dodržet řadu požadavků, včetně:

- Určení týmu HACCP.
- Popisu produktů a procesů, včetně jejich použití.
- Stanovení a zavedení programu nezbytných předpokladů (kapitola 5).

Kontaminace krmiv předchozími náklady nebo jejich rezidui byla identifikována jako vážné nebezpečí, které je nutné řídit. Důsledkem toho jsou specifické požadavky na minimální čištění a dezinfekci po přepravě produktu nebo před přepravou krmiva. Tyto požadavky jsou zařazeny v Mezinárodní databázi přepravy krmiv (IDTF). Účastník GMP+ musí splnit alespoň opatření z databáze IDTF týkající se čištění a dezinfekce. Viz též kapitola 7.

Rada

Do roku 2014 nebyly tyto standardní obecné požadavky na použití zásad HACCP zařazeny, ale

- *na základě výsledků obecného hodnocení rizik přepravního procesu byla stanovena obecná kontrolní opatření jako součást programu nezbytných předpokladů a*
- *byla stanovena specifická kontrolní opatření (zaměřená zejména na čištění před přepravou krmiv). Tato kontrolní opatření jsou zaznamenána v databázi IDTF a je povinné je použít.*

Soulad s těmito požadavky byl považován za zaručení bezpečné přepravy.

Od této verze však jsou v tomto standardu stanoveny požadavky na HACCP, které musí přepravní společnost použít. Důvody pro vyžadování použití zásad HACCP jsou tyto:

- *Právní předpisy v mnoha zemích stále více vyžadují, aby také společnost zapojená do přepravy krmiv musela individuálně použít zásady HACCP.*

- *Partneři GMP+ jsou stále více přesvědčeni, že bezpečná přeprava krmiv nemůže být plně zaručena použitím řady předem stanovených opatření pro čištění, zaměřených na zamezení kontaminaci předchozími náklady. U bezpečné přepravy by mohlo existovat více rizik, která si zaslouží posouzení a kontrolu. Tato rizika se mohou u jednotlivých společností lišit. Individuální přepravní společnost je první osobou odpovědnou za identifikaci a řízení každého rizika za účelem zaručení bezpečné přepravy krmiv. Použití HACCP je pro to vhodným nástrojem.*

Proto se došlo k závěru, že od této verze standardu GMP+ B4 by měly být stanoveny obecné požadavky na HACCP. Je nutné, aby účastník tyto požadavky použil a stanovil a zavedl plán HACCP.

V EU je použití zásad HACCP zákonnou povinností, a to i u přepravních společností. Splnění této zákonné povinnosti by mohlo prokázat zavedení schválené Směrnice dobrého postupu. Toto jedle uvážení příslušného orgánu. Schválení příslušným orgánem je také považováno za dostatečné k prokázání splnění požadavků GMP+ na HACCP, stanovených v tomto standardu, za podmínky, že jsou splněny minimální požadavky na čištění dle IDTF.

Výsledek použití zásad HACCP lze zaznamenat do tzv. plánu HACCP. Plán HACCP je dokument, který je vypracován podle zásad HACCP. Zajišťuje řízení významných nebezpečí pro bezpečnost potravin a krmiv v sektoru krmivářského řetězce.

Podrobný popis použití zásad HACCP viz dokument GMP+ D2.1 Směrnice pro HACCP GMP+ na webové stránce společnosti GMP+ International.

Příklady plánu HACCP pro přepravu viz dokument GMP+ D2.6 Návod k postupu pro konkrétní aplikaci GMP+.

Znovu opakujeme, návod na stanovení plánu HACCP mohou poskytnout také jiné směrnice, a měly by být použity, zejména pokud to vyžaduje příslušný orgán. Mělo by být jasné, že základní povinností je soulad s požadavky GMP+ na čištění, stanovenými v IDTF.

7 Řízení provozních činností

Zprostředkovatel přepravy nebo přepravce musí zajistit, aby zprostředkování přepravy a přeprava krmiva splňovaly požadavky a podmínky modulu GMP+ FSA. Zprostředkování přepravy a přeprava krmiva musejí být zaznamenány jasným a transparentním způsobem.

Přítomnost produktů, které jsou škodlivé pro zdraví lidí a zvířat, a nežádoucích látek a jiných nečistot musí být monitorována. Musí být k dispozici kontrolní opatření za účelem minimalizace nebezpečí smísení srezidui z předchozích nákladů.

7.1 Nákup

Účastník musí zajistit, aby zakoupené produkty a služby splňovaly požadavky tohoto standardu. Veškerí externí přepravci, jejichž služeb je využíváno, by měli mít certifikaci GMP+. Přepravci vykonávající přepravu po vnitrozemských vodních cestách musí být certifikováni pro GMP+ B4.3 nebo dle rovnocenného standardu. Viz též GMP+ BA10 *Minimální požadavky na nákup*.

Pokud zprostředkovatel přepravy nebo přepravce využívá služeb externího přepravce pro přepravu balených produktů, potom tento externí přepravce nemusí mít certifikaci GMP+.

7.1.1 Použití externí dopravy

Tažné vozidlo	Tažná jednotka	Řidič	Ložný prostor
Žádné požadavky	Certifikovaná Poskytnutí příslušných pokynů	Školení v souladu s požadavky GMP+ B4	Certifikovaný § 7.1.1.1 odst. a,b,c
	Necertifikovaná: pouze pro zaplombovaný ložný prostor		Necertifikovaný: postup pro uvolnění uveden v části Postupy GMP+ International na webové stránce IDTF.

V případech, kdy ložný prostor poskytla společnost s certifikací GMP+ pro přepravu, je přepravce povinen zkontrolovat:

- zda v ložném prostoru nebyly přepravovány žádné zakázané náklady, prokázat to písemným prohlášením;
- záznamy o alespoň třech posledních nákladech v ložném prostoru (opatřené datem a podpisem pronajímatele/prodejce), odpovídající opatření pro čištění a dezinfekci a výsledek vizuální kontroly; pokud ve všech ložných prostorech byly stejné předchozí náklady, stačí jeden záznam,

- c. zda je ložný prostor zařazen do administrativního přehledu přepravních jednotek s certifikací GMP+ pronajímatele/prodejce dle GMP+ B4 *Přeprava*.

Na základě těchto údajů je nutné provést kontrolu a stanovit, zda je ložný prostor vhodný nebo jaká opatření je nutné přijmout, aby byl ložný prostor vhodný. V případě použití externích tažných vozidel/nebo ložných prostorů musí být tyto zaevidovány v systému kvality.

7.2 Zprostředkování přepravy / plánování

7.2.1 Přijetí objednávky

Zprostředkovatel přepravy nebo přepravce musí mít alespoň dokumentovaný postup pro přijetí objednávky na přepravu krmiv.

Zprostředkovatel přepravy nebo přepravce musí před přijetím objednávky stanovit:

- a. popis zboží (povahu a typ) a nejlépe číslo produktu dle IDTF;
- b. režim čištění dle IDTF.

Jako výjimku k výše uvedeným požadavkům může zprostředkovatel přepravy v případě námořní přepravy vypracovat kritéria týkající se předchozích nákladů na základě hodnocení rizik. Předchozí náklady a použité metody čištění musí být hodnoceny z hlediska bezpečnosti krmiv ve spojitosti s prováděním přepravy krmiv.

Účastník, který poskytuje služby (fyzickou přepravu a zprostředkování přepravy), musí nahlásit stav doručených služeb zákazníkovi písemně, tak jak je stanoveno v jeho systému řízení kvality krmiv GMP+.

Další požadavky týkající se poskytování služeb naleznete v dokumentu GMP+ BA6 *Minimální požadavky na označování a dodávky*.

Rada

Zprostředkovatelé přepravy hrají zásadní roli v předávání informací mezi klientem (výrobcem/obchodníkem) a kapitánem lodi. Z tohoto důvodu musí být pozitivní deklarace lodního kapitána součástí dohody o pronájmu lodi podepsaná kapitánem, společností pronajímající plavidlo a klientem pro každou cestu.

7.2.2 Záznamy o zprostředkování přepravy

Zprostředkovatel přepravy / přepravce zaznamená pronájem ložných prostorů takovým způsobem, aby záznamy o zprostředkování přepravy obsahovaly veškeré informace, které jsou relevantní pro zaručení bezpečnosti krmiv.

Záznam o zprostředkování přepravy musí obsahovat alespoň následující prvky, které musí být podepsány přepravcem při převímce zboží k přepravě:

- a. Název a povahu ložného prostoru, číslo nebo čísla.
- b. Povahu a počet (ložných) prostorů určených pro přepravovaný náklad.
- c. Popis zboží (povahu a typ) a nejlépe číslo produktů dle IDTF.
- d. Množství.
- e. Prohlášení o čistotě ložných prostorů: přepravce poskytne čisté, prázdné, suché a nezapáchající (viz rada) ložné prostory, které jsou v každém ohledu vhodné pro nakládku a přepravu nákladu.
- f. Povahu/název alespoň tří předchozích nákladů přepravovaných v příslušném ložném prostoru a popis alespoň tří posledních čištění provedených v ložném prostoru. V případě železniční přepravy musí být zaznamenán pouze poslední náklad a poslední čištění.
- g. V případě nákladů jen v části ložného prostoru musí přepravce zprostředkovatele přepravy informovat, zda zbývající část ložného prostoru obsahuje další náklad, který nemá certifikaci GMP+. Zprostředkovatel přepravy musí tuto skutečnost oznámit pověřující straně.

V případě námořní přepravy na krátkou vzdálenost, vnitrozemské lodní přepravy nebo námořní a železniční přepravy musí být zahrnuto následující.

Inspekce ložného prostoru.

- a. Údaj o tom, kdo provedl inspekci nákladového prostoru (pokud je to známo).
- b. Místo inspekce ložného prostoru (ne nezbytně místo nakládky).

Rada

Bod e: V nádržích může zůstat zápach tekutých rostlinných olejů. Je na rozhodnutí inspektora (obvykle zástupce zákazníka), zda bude zápach považován za nečistotu či nikoli. Zápach je známkou zbytků produktu v důsledku nedostatečného vyčištění.

Bod f: Jakmile jsou údaje k dispozici, musí být předány zprostředkovateli přepravy nebo přepravci.

7.2.3 Vystavení objednávky na inspekci ložného prostoru (námořní přeprava na krátké vzdálenosti, vnitrozemská lodní přeprava, námořní a železniční přeprava)

Strana objedávající inspekci ložného prostoru musí kontrolní organizaci (CO) nebo inspektorovi nakládky jasným a transparentním způsobem poskytnout informace nezbytné pro provedení inspekce ložného prostoru. Poskytnuté informace musí být popsány takovým způsobem, aby kontrolní organizace nebo inspektor nakládky mohli provést inspekci ložného prostoru správným způsobem a aby mohli správným způsobem informovat pověřující stranu o svých zjištěních při inspekci ložného prostoru.

Pokud strana objedávající inspekci ložného prostoru jedná sama jako zprostředkovatel přepravy, musí být inspekce ložného prostoru svěřena externí kontrolní organizaci. Inspekci ložného prostoru nesmí provést zprostředkovatel přepravy.

Při železniční přepravě lze použít pouze ložné prostory určené pouze pro zemědělské produkty. Pokud nejsou k dispozici žádné ložné prostory určené pouze pro zemědělské produkty, je nutné použít za účelem dosažení přijetí ložných prostorů postup pro uvolnění specifikovaný v části Postupy GMP+ International zveřejněné na webové stránce IDTF.

Následující se vztahuje na pověřující stranu, která dává pokyn k provedení inspekce ložného prostoru.

Objednávka na inspekci ložného prostoru musí obsahovat alespoň následující prvky, které musí být potvrzeny inspektorem nakládky při přijetí objednávky:

- a. Místo inspekce ložného prostoru.
- b. Určení, zda se objednávka týká inspekce ložného prostoru v rámci modulu GMP+ FSA.
- c. Popis(y) a množství zboží.
- d. Povaha/název/ číslo nebo číslaložného prostoru nebo ložných prostorů, přístavby: vlastník.
- e. Typ přepravy: „pouze pro zemědělské produkty“ nebo obecná.
- f. Množství, počet, popis ložných prostorů určených pro přepravu šarže.
- g. Případné pokyny týkající se:
  1. částečného nákladu / částečného uložení,
  2. kombinované nakládky / samostatného uložení.
- h. Alespoň tři předchozí náklady a po nich provedené čištění (v případě železniční přepravy, vnitrozemské lodní přepravy nebo námořní přepravy na krátké vzdálenosti se použije poslední předchozí náklad s jeho čištěním);

Klient musí být seznámen s protokolem o zjištěních při inspekci ložného prostoru (viz příloha A a část 7.2.5 Protokoly o LCI) ihned po dokončení, s kopií majiteli ložného prostoru.

Objednávka na inspekci ložného prostoru musí navíc obsahovat standardní informace, které inspektorovi nakládky umožní provést objednávku:

- a Očekávané datum.
- b Místo nakládky-
- c Kontaktní informace pro místo nakládky.
- d Pověřující strana.
- e Vlastník ložných prostorů.
- f Místo určení šarže.

Objednávka na inspekci ložného prostoru může být součástí celkového balíku objednávek, musí však být uvedena jako taková, nejlépe s doplňující informací o šarži a s konkrétní informací o ložném prostoru.

7.2.4 Provedení inspekce ložného prostoru (námořní přeprava na krátké vzdálenosti, vnitrozemská lodní přeprava, námořní a železniční přeprava)

Strana pověřující k inspekci ložného prostoru musí dohlédnout na to, aby inspekce ložného prostoru byla provedena kontrolní organizací nebo vlastním inspektorem nakládky v souladu s následujícími požadavky.

Strana pověřující k inspekci ložného prostoru by si měla zaznamenat, jakým způsobem bude inspekce ložného prostoru provedena. Tato informace musí být sdělena kontrolní organizaci nebo inspektorovi nakládky.

Provedení inspekce ložného prostoru musí splňovat alespoň následující kritéria:

- a. Vizuelní posouzení ložného prostoru z hlediska vhodnosti pro skladování či přepravu nakládaného zboží.
- b. Mimo jiné musí být zkontrolována vhodnost z hlediska následujících aspektů:
  1. prostor musí být čistý, prázdný, suchý, nezapáchající (viz rada v části 7.2.2);
  2. nepřítomnost prvků, které by mohly být nepřátelské k nakládanému zboží, například reziduí z předchozích nákladů a/nebo nečistot;
  3. nepřítomnost hmyzu a škůdců (mrtvých nebo živých);
  4. prostor musí být uzavíratelný a v dobrém stavu. Je nutné provést vizuelní kontrolu za účelem ověření, zda dopravní prostředek chrání přepravované zboží před vlivy jiného přepravovaného zboží a proti vnějším vlivům. Tímto se rozumí vizuelní posouzení situace.
- c. Způsob jednání v případě zjištění neshod.
- d. Záznam o zjištění.
- e. Oznamování pověřující straně.

7.2.5 Protokoly o inspekci ložného prostoru (námořní přeprava na krátké vzdálenosti, vnitrozemská lodní přeprava, námořní a železniční přeprava)

Strana pověřující k provedení inspekce ložného prostoru se s kontrolní organizací nebo inspektorem nakládky dohodne, že jí písemně informují o zjištěných při inspekci ložného prostoru.

Protokol o inspekci ložného prostoru musí být jednoznačný a musí obsahovat informace, které jsou relevantní pro přijatelnost ložného prostoru.

Příklad protokolu o inspekci ložného prostoru je uveden v příloze A. Protokol o inspekci ložného prostoru musí obsahovat alespoň zde uvedené informace.

V případě částečné šarže, inspekce ložného prostoru na druhém nebo dalším místě nakládky a přidání šarže do již částečně naloženého ložného prostoru je nutné tuto skutečnost uvést do protokolu.

Rovněž musí být uvedeno potvrzení o vizuelně zjištěném stavu nákladu již naloženého v ložném prostoru a o určeném způsobu naložení a/nebo oddělení nákladu, o kterém je protokol vypracováván.

Objednávky na inspekci ložného prostoru a protokoly o této inspekci musí být uchovávány v administrativních záznamech pověřující strany po dobu alespoň tří let.

Rada

V rámci ujednání mezi pověřující stranou a kontrolní organizací mohou být zjištěni při inspekci ložného prostoru součástí obecné zprávy, která se týká celkového monitorování toku zboží. Dohody o zprostředkování přepravy, jsou-li uzavřeny, zůstávají výhradně ve správě a v administrativních záznamech zprostředkovatelské strany.

Při výkonu inspekce ložného prostoru dochází v několika momentech k výměně informací, zejména pokud jde o aktuální stav, zjištěné neshody, přijatá opatření a příslušná zjištění. Tyto informace nejsou součástí přepravy, ale patří do složky inspektora nakládky.

7.3 Přeprava

Pro vnitrozemskou lodní přepravu a námořní přepravu na krátké vzdálenosti je určen dokument GMP+ B4.3 *Vnitrozemská lodní přeprava*. Dokument GMP+ B4.3 *Vnitrozemská lodní přeprava* obsahuje požadavky a podmínky pro zajištění bezpečnosti přepravy potravin a krmiv vnitrozemskou lodní přepravou a námořní přepravou na krátké vzdálenosti.

7.3.1 Přeprava

Přeprava krmiva se musí uskutečnit v čistém ložném prostoru.

V případě kombinované přepravy nesmí dojít k vzájemnému záměrnému nebo neúmyslnému smísení krmných surovin. To platí pro přepravu dvou odlišných certifikovaných krmiv nebo pro kombinaci krmiva s certifikací GMP+ s krmivem bez certifikace GMP+. V případě smísení musí být přijato vhodná opatření.

Přepravce musí dohlédnout na to, aby bylo za pomoci analýzy nebezpečí zkontrolováno, zda musí být ložné prostory zakryty. Mezi rizika nezakrytého nákladu patří: vniknutí dešťové vody, kontaminace ptačím trusem nebo jiná forma kontaminace ložného prostoru, i v případě, že je ložný prostor prázdný. Pokud není možné ložné prostory zakrýt, musí být ložný prostor před naložením v případě nutnosti vyčištěn proudem vody a/nebo vysušen. Plachty použité pro ložné prostory musí být u hromadných nákladů čisté a také suché, pokud náklad tvoří suchá krmiva.

7.3.2 Čištění

Před přepravou krmiv musí být ložný prostor vyčištěn a vydezinfikován (v případě potřeby) alespoň v souladu s režimy čištění stanovenými a popsány v části *Postupy GMP+ International* zveřejněné na webové stránce IDTF.

Přepravce vypracuje program čištění, s jehož pomocí lze prokázat splnění zákonných požadavků a doplňujících podmínek pro čištění a dezinfekci dopravních prostředků, stanovených např. v Mezinárodní databázi přepravy krmiv.

Program čištění musí zahrnovat alespoň následující:

- a. Odpovědnosti týkající se čištění.
- b. Metody čištění.
- c. Čisticí a dezinfekční prostředky (zákonem povolené pro použití v potravinářském průmyslu), které lze použít.
- d. Periodicitu čištění.
- e. Použití různých čisticích a dezinfekčních systémů (databáze IDTF) v závislosti na předchozím nákladu.
- f. Dobu čištění.
- g. Čisticí a dezinfekční prostředky. Ty musí být vhodné pro daný účel. Nesmí také představovat žádné riziko pro bezpečnost krmiv přepravovaných v dopravních prostředcích. Rezidua čisticích a dezinfekčních prostředků musí být co nejmenší.

Je důležité, aby voda, s jejíž pomocí jsou ložné prostory čištěny, byla vyhovující kvality. V případě použití pramenité, dešťové a/nebo povrchové vody musí být provedena analýza nebezpečí vody používané pro čištění. Voda musí být takové kvality, aby nemohla způsobit kontaminaci přepravovaného krmiva (např. antikorozní).

U každého programu čištění je nutné zkontrolovat (validovat) účinnost. Potom lze tento program čištění používat jako oficiální metodu čištění u každého podobně konstruovaného přepravního prostoru.

V případě použití ložných prostorů s označením pouze pro zemědělské produkty (železniční přeprava) musí být ložný prostor po vyložení vykartáčován dočista. Ložný prostor nemusí z povahy věci být čištěn po každé přepravě. Odpovědná strana/spravující vlastník ložného prostoru musí vypracovat plán čištění na základě rizik.

Musí být zohledněno alespoň následující:

- a. Odpovědnosti týkající se čištění.
- b. Metody čištění.
- c. Periodicity a doby čištění.
- d. Čisticí a dezinfekční prostředky. Tyto musí být vhodné pro daný účel. Nesmí také představovat riziko pro bezpečnost krmiva přepravovaného v ložných prostorech.

Rada

Dobrym zajištěním kvality vody používané pro čištění může být analýza (zdroje) vody. Přepravce může analýzu (zdroje) vody provést nebo nechat provést sám nebo může požádat o výsledky analýzy svého dodavatele vody.

7.3.2.1 *Kontrola účinnosti systémů čištění a dezinfekce*

Přepravce musí za pomoci kontrol posuzovat účinnost používaných metod čištění a dezinfekce. Pro tento účel přepravce vypracuje plán kontrol, který obsahuje minimální periodicitu prováděných kontrol.

7.3.3 Evidence

Je nutné vést evidenci přeprav, čištění mezi po sobě následujícími přepravami a inspekcí. Odpovědnost za evidenci přeprav nese přepravce.

- a. V případě hromadné přepravy musí být náklady evidovány nejlépe s číslem IDTF přepravní společností u každého ložného prostoru v jízdním listu (včetně alespoň tří předchozích čištění), ať už v elektronické či jiné podobě. Jízdní list se musí nacházet v ložném prostoru nebo musí být okamžitě odstupný nebo jej musí být možné okamžitě vyhledat.
Evidence tří předchozích nákladů (včetně čištění) v ložném prostoru (opatřená datem a podpisem přepravce) musí být k dispozici k nahlédnutí (v případě železniční přepravy se použije alespoň poslední náklad s čištěním).
- b. Musí být k dispozici zákonem vyžadované záznamy, včetně nákladního listu.
- c. Systém čištění musí být zaznamenán a podepsán přepravní společností u každého ložného prostoru v jízdním listu, ať už v elektronické či jiné podobě. U předchozích nákladů musí být vizuálně posouzen výsledek systému čištění, který musí být zaznamenán v jízdních listech.
- d. Předepsané inspekce a kontroly a také jiné inspekce a kontroly musí být také zaevidovány.

Přepravce musí být schopen prokázat, že v ložném prostoru nebyly v minulosti přepravovány žádné „zakázané náklady“, za předpokladu, že po této přepravě byl správně dodržen postup pro uvolnění uvedený v části *PostupyGMP+ International* zveřejněné na webové stránce IDTF.

Rada

Přepravcem může být i sama dopravní společnost.

Pro ložné prostory určené pouze pro zemědělské produkty platí požadavek, že záznam musí být stále aktualizován v rámci analýzy nebezpečí.

8 Ověřování a zlepšování

8.1 Stížnosti

Zprostředkovatel přepravy nebo přepravce musí dokumentovat svůj postup pro vyřizování stížností. Tento postup musí popisovat alespoň evidenci příslušných aspektů stížnosti, stejně jako nápravná opatření přijatá v rámci stížnosti.

Postup pro evidenci a vyřizování stížností musí sestávat alespoň z:

- a. Evidence stížností
- b. Přezkoumání důvodů stížností.
- c. Evidence opatření přijatých v reakci na stížnost.
- d. Evidence komunikace s různými pověřujícími stranami a dalšími externími stranami.

Rada

Postup pro vyřizování stížností může mít formu popisu kroků, které je nutné podniknout.

8.2 Interní audit

Zprostředkovatel přepravy nebo přepravce musí mít postup pro interní audit.

V postupuse předpokládá, že zprostředkovatel přepravy nebo přepravce musí provádět program naplánovaných auditů za účelem ověření, zda interní systémy fungují správně a jsou také účinné. Přítěchto interních auditech musí být přezkoumány alespoň následující aspekty:

- a. Soulad s požadavky a podmínkami tohoto standardu.
- b. Soulad s postupy zprostředkovatele přepravy nebo přepravce.
- c. Soulad s požadavky a podmínkami plánu HACCP zprostředkovatele přepravy nebo přepravce.
- d. Soulad s právními předpisy týkajícími se bezpečnosti a kvality krmiv.
- e. Soulad se specifickými požadavky zákazníka.

Program interních auditů musí zajišťovat, aby veškeré příslušné činnosti byly předmětem auditu alespoň jednou za rok (= každých 12 měsíců).

Všichni zaměstnanci, kteří provádějí interní audit, musí být pro tuto činnost kvalifikovaní na základě vzdělání nebo školení (interního nebo externího) nebo zkušeností.

Výsledky interních auditů musí být formálně oznámeny osobám, které mají odpovědnost za danou oblast auditu. V případě nesouladu provozu nebo činností s provozními podmínkami musí být veškeré aspekty dokumentovány. Tyto odchylky musí být odstraněny. Po vyřešení daných odchylek musí být zprávy o provedení auditu podepsány kompetentní osobou.

Rada

Při interním auditu lze použít kontrolní seznamy zveřejněné na webové stránce společnosti GMP+ International (www.gmpplus.org).

Zde je nutné upravit činnost/rozsah, které společnost použije.

8.3 Posouzení systému řízení a zlepšení

Zprostředkovatel přepravy nebo přepravce musí alespoň jednou ročně určit, shromáždit a analyzovat vhodné údaje za účelem

- a. prokázání, že systém managementu bezpečnosti krmiv je vhodný a účinný, a
- b. posouzení, zda je možné neustálé zlepšování účinnosti systému managementu bezpečnosti krmiv.

Pro tento účel musí být vytvořen postup.

Součástí tohoto posouzení je ověření (prvků) plánu HACCP.

Výsledek analýzy je součástí výstupu pro přezkoumání vedením (viz část 4.1).

Vstup pro takové posouzení musí sestávat alespoň z:

- a. Hodnocení programu nezbytných předpokladů.
- b. Hodnocení výsledků analýzy (čištění a dezinfekce).
- c. Ověření analýzy nebezpečí (v příslušném případě).
- d. Hodnocení úrovně znalostí zaměstnanců.
- e. Výsledky hodnocení dodavatelů (lze uvažovat dodavatele čisticích prostředků atd.).
- f. Analýzy stížností (od zákazníků).
- g. Hodnocení zavedení právních předpisů a nařízení.
- h. Výsledky externích / interních auditů.
- i. Změny, které mají vliv na systém managementu bezpečnosti krmiv.

Posouzení musí v každém případě obsahovat informace o:

- a. Rozsahu, v němž lze systém managementu bezpečnosti krmiv použít.
- b. Možnosti a příležitostech ke zlepšení systému managementu bezpečnosti krmiv.

Příloha A: Příklad GMP+ protokolu o LCI

GMP+ protokol o LCI

Č. / referenční číslo: Nr. / Referentie: No / Référence:			
POVĚŘUJÍCÍ STRANA: Opdrachtgever: Donneur d' ordre:			
NÁZEV PLAVIDLA / TEL.: :Naam schip* / telef.: :Bateau* / tél.:			
MÍSTO INSPEKCE: Plaats van inspectie: Lieu de l'inspection:		MÍSTO URČENÍ: Bestemming: Destination:	
HMOTNOST NÁKLADU V KG: Te laden gewicht: Poids à charger:		PRODUKT: Product: Produit:	
TEPLOTA (v příslušném případě):			

DATUM INSPEKCE: Datum inspectie: Date d' inspection:	ZAHÁJENA: Begin: _Début:	DOKONČENA: Einde: Fin:
--	--------------------------------	------------------------------

		GMP-POVOLENO GMP-toegelaten GMP-admis	
PŘEDCHOZÍ NÁKLADY: Vorige ladingen: Chargements precedents:	POSLEDNÍ / Laatste / Dernier	ANO Ja / Oui	NE Nee/Non
	2. / 2de / 2ème	ANO Ja / Oui	NE Nee/Non
	3. / 3e / 3ème	ANO Ja / Oui	NE Nee/Non
ČISTĚNÍ: Reiniging: Nettoyage:	SUCHÉ / droog / sec	ANO Ja / Oui	NE Nee/Non
	S VODOU / met water / à l' eau	ANO Ja / Oui	NE Nee/Non
	VODA + ČISTICÍ PROSTŘEDEK / water + detergent / eau + détergent	ANO Ja / Oui	NE Nee/Non
	VODA + ČISTICÍ PROSTŘEDEK + DEZINFEKCE water + detergent + desinfectie / eau + détergent + désinfection	ANO Ja / Oui	NE Nee/Non

		GMP-POVOLENO GMP-toegelaten GMP-admis	
VÝSLEDKY: Findings: Résultats:	PRÁZDNÝ / Leeg / Vide	ANO Ja / Oui	NE Nee/Non
	ČISTÝ / Zuiver / Propre	ANO Ja / Oui	NE Nee/Non
	SUCHÝ / Droog / Sec	ANO Ja / Oui	NE Nee/Non
	BEZ ZÁPACHU / Geurloos / Sans odeur	ANO Ja / Oui	NE Nee/Non
	BEZ HMYZU / Vrij van ongedierte / Exempt de vermine	ANO Ja / Oui	NE Nee/Non
	BEZ ZBYTKŮ PŘEDCHOZÍCH NÁKLADŮ / Vrij van vorige ladingresten / Sans restes de chargements antérieurs	ANO Ja / Oui	NE Nee/Non
	VIZUÁLNĚ: ZCELA NEDOTČENÝ A ZCELA DOVÍRAJÍCÍ Visueel heel en sluitbaar / Compartiments en bon état visuel et pourvus de fermetures adéquates	ANO Ja / Oui	NE Nee/Non
TYP VYHŘÍVÁNÍ (tankery): pára / horká voda / topný olej			
KONEČNÝ VÝSLEDEK: Resultaat / Résultat :	PŘIJATO K NAKLÁDCE Goedgekeurd om te laden / Accepté à charger	ANO Ja / Oui	NE Nee/Non
POZNÁMKY / Opmerkingen / Remarques			
JMÉNO INSPEKTORA: De controleur / Le controleur :		KAPITÁN: ** De kapitein : Le capitaine	

* Se specifikací: pouze pro zemědělské produkty.

**Svým podpisem stvrzuje kapitán validitu předchozích nákladů tak jak je stanoveno v LCI zprávě.

GMP+ International

Braillelaan 9
2289 CL Rijswijk
The Netherlands

t. +31 (0)70 – 307 41 20 (Office)
+31 (0)70 – 307 41 44 (Help Desk)
e. info@gmpplus.org

Odmítnutí odpovědnosti:

Tato publikace byla zřízena za účelem poskytnutí informací zainteresovaným stranám, s ohledem na normy GMP +. Publikace bude pravidelně aktualizována. Společnost GMP + International B.V. není zodpovědná za žádné nepřesnosti v této publikaci.

© GMP+ International B.V.

Všechna práva vyhrazena. Informace v této publikaci lze zobrazovat, stahovat a tisknout pouze pro vaše vlastní nekomerční použití. Pro ostatní případné typy použití je třeba získat předchozí písemné povolení ze strany GMP+ International B.V.